

SRPSKA POLICIJA OPTUZENA ZA PRIKRIVANJE ZLOCINA

Author: [IWPR staff](#)

Predstavnici policije potvrđuju u Hagu da su sefovi organa bezbednosti zajedno sa ministrima pravili planove za prikrivanje masovnih grobnica.

Svedocenje srpskog policijskog funkcionera pred ICTY potvrdilo je da iza stvaranja masovnih grobnica kosovskih Albanaca po Srbiji stoji bivši policijski vrh blizak Slobodanu Milosevicu.

I pored toga nema indicija da će Beograd pokrenuti pitanje odgovornosti policijskih funkcionera za zlocine na Kosovu.

Bivši policijski funkcioner Caslav Borovic na sudjenju Slobodanu Milosevicu pred ICTY 4. septembra ove godine naveo je da je po naredjenju drzavnog i policijskog vrha bio zaduzen da pronadje lokaciju za zakopavanje osamdesetak tela muskaraca, zena i deca ubijenih tokom rata na Kosovu 1999. godine.

To je bila prva izjava koja potvrđuje ranije pretpostavke o umesanosti nekadasnjeg vrha srpske policije u vrsenje i prikrivanje tragova ratnih zlocina na Kosovu. I pored toga u Srbiji do sada nije pokrenut nijedan krivичni postupak protiv nekog policijskog funkcionera.

Za sada nema indicija da će se u tom smislu bilo šta promeniti, jer se veruje da mnogi policajci iz Miloseviceve ere, zbog pokazane lojalnosti uzivaju zastitu novih srpskih vlasti, a neki čak i obavljaju visoke funkcije u policiji.

U vreme rata na Kosovu, aprila 1999 godine ribari su u Dunavu kod Kladova slucajno pronasli kamion-hladnjacu sa telima osamdesetak kosovskih Albanaca.

Prema svedocenju Borovica, tadašnjeg sefa policije u Boru, policija je po instrukciji tadašnjeg ministra policije Vlajka Stojiljkovica i nacelnika javne bezbednosti Vlastimira Djordjevica unistila kamion, a tela zakopala u policijskoj bazi u Batajnici, u blizini Beograda.

Masovna grobnica otkrivena je tek nekoliko meseci posla pada Milosevicevog rezima - u junu 2001. godine. Na iskopavanju u pomenutoj bazi i vise drugih lokacija po Srbiji otkriveno je 439 tela za koje se veruje da su kosovski Albanci koje su srpske snage ubile tokom rata 1999. godine.

Prema saznanjima IWPR iz krugova srpskog pravosudja, u toku su nova iskopavanja na poligonu u Batajnici, koja su zapocela juna ove godine. Od tada do septembra pronadjeno je dodatnih 30 tela.

Masovne grobnice po Srbiji, prema ranijem svedocenju policijskog funkcionera Dragana Karleuse pred ICTY, predstavljaju rezultat operacija ciscenja na Kosovu koje je Slobodan Milosevic naredio u martu 1999. godine, na sastanku sa tadašnjim ministrom policije Vlajkom Stojiljkovicem i sefom srpskog Resora drzavne bezbednosti (RDB) Radetom Markovicem.

Do sada je od iskopanih tela identifikovan samo mali broj. Izvori IWPR iz srpskog pravosudja navode da je osnovi razlog za to nedostatak novca u srpskim sudovima koji ne mogu da plate skupe DNK analize, sto je jedini pouzdan metod za identifikaciju zrtava.

Prošle godine srpska vlada je za potrebe ekshumacije izdvojila 75 000 eura, ali to bilo dovoljno samo za pokrivanje troškova iskopavanja i angazovanih ljudi. Procenjuje se da je cena jedne DNK analize oko tri i po hiljade evra.

Da bi se resio ovaj problem, OEBS je obezbedio sredstva za osnivanje najmodernije laboratorije za DNK analize. Kompletiranje laboratorije očekuje se krajem meseca, kada će početi da se rade i prve analize tog tipa.

Za razliku od procesa identifikacije koji je usporen nedostatkom novca, otkrivanje i krivično gonjenje počinilaca ili saučesnika tih ubistava još nije ni započeto. I pored Borovićeve izjave i činjenice da su tela pronađena u bazi elitne policijske jedinice, nijedan funkcioner srpske policije još uvek se zbog toga nije nasao na optuženickoj klupi.

Milan Sarajlić, zamenik okružnog javnog tužioca u Beogradu, potvrdio je za IWPR još pre nekoliko meseci da ne može podići optužnicu protiv onih koji su odgovorni za ova ubistva, jer ne zna ko su počinio. On je objasnio da bi policija morala da podnese prijave protiv počinilaca i dostavi njihova imena i prezimena, ali ona to još nije učinila.

Izvori IWPR iz srpskog pravosuđa ocenjuju da takvo ponašanje predstavlja opstrukciju istrage protiv lica umesanih u slučajevne masovnih grobnica.

Analitici iz Beograda smatraju da je glavni razlog za to činjenica da se srpske vlasti i danas oslanjaju na policijski kadar koji je učestvovao u ratu na Kosovu. Vlasti, po ocenama istih izvora, nisu spremni da ih se odreknu, jer upravo preko tih ljudi ostvaruju kontrolu nad policijskim aparatom.

Spisak sadašnjih policijskih funkcionera koji su vodili srpske policijske snage na Kosovu je veliki. Neki od njih nalaze se na vodećim mestima u tom ministarstvu.

Sadašnji načelnik Resora javne bezbednosti - drugo mesto po važnosti u hijerarhiji srpske policije - drži general Sreten Lukić koji je komandovao svim policijskim snagama tokom rata na Kosovu 1999. godine.

Nedavno ubijeni Lukićev pomoćnik - također general policije - Bosko Buha, komandovao je 1999. godine beogradskom policijskom brigadom koja je također učestvovala u kosovskom sukobu. Komandant elitnih policijskih snaga Zandarmerije, Goran Radosavljević, predvodio je deo elitnih policijskih snaga u istom ratu.

Policijski izvori navode da je ključna ličnost za istragu bivši načelnik javne bezbednosti general Vlastimir Djordjević. I pored toga što je od Miloševića dobio instrukcije za uklanjanje tragova zločina, srpske vlasti protiv njega do sada nisu pokrenule istragu. On je u srpskim medijima često spominjan kao jedan od mogućih krunskih svedoka protiv Miloševića, ali se to do sada nije ostvarilo.

Šef RDB Rade Marković danas se nalazi u zatvoru, ali ne zbog zločina na Kosovu, već zbog zloupotrebe službenog položaja i organizovanja atentata na predstavnike srpske opozicije. Pitanje njegove umesaniosti u događaje na Kosovu još nije pokrenuto.

Jedina ličnost protiv koje iz objektivnih razloga ne može da se pokrene istraga jeste Vlajko Stojiljković, posto je pre nekoliko meseci izvršio samoubistvo.

Boroviceva izjava da je policijski vrh naredio uklanjanje tragova zlocina sa Kosova predstavlja potvrdu ranijih pretpostavki o ucescu policije u pokusaju skrivanja ratnih zlocina. Ipak, dosadasnje ponasanje srpskih vlasti pokazuje da to nece znaciti i pokretanje pitanja odgovornosti funkcionera policije koji su u to bili umesani.

Location: Balkans
Serbia
Kosovo

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/srpska-policija-optuzena-za-prikrivanje-zlocina>